ബ്രഹ്മാണ്ഡപുരാണമ്/പൂർവഭാഗഃ/അധ്യായഃ 04 ലോകകല്പനം

സുത ഉവാച
ആത്മന്യവസ്ഥിതേ വ്യക്തേ വികാരേ പ്രതിസംഹതേ .
സാധർമ്യേണാവതിഷ്ഠേതേ പ്രധാനപുരുഷൗ തദാ .. 1,4.1 ..

തമഃസത്ത്വ ഗുണാവേതൗ സമത്വേന വ്യവസ്ഥിതൗ .
അനുദ്രിക്താവനുചരൗ തേന പ്രോക്തൗ പരസ്പരമ് .. 1,4.2 ..

ഗുണസാമ്യേ ലയോ ജ്ഞേയ ആധിക്യേ സൃഷ്ടിരുച്യതേ .
സത്ത്വവൃദ്ധൗ സ്ഥിതിരഭൂദ്ധ്രുവം പദ്മ ശിഖാസ്ഥിതമ് .. 1,4.3 ..

യദാ തമസി സത്ത്വേ ച രജോപ്യനുഗതം സ്ഥിതമ് .
രജഃ പ്രവർതകം തച്ച ബീജേഷ്വിവ യഥാ ജലമ് .. 1,4.4 ..

ഗുണാ വൈഷമ്യമാസാദ്യ പ്രസംഗേന പ്രതിഷ്ഠിതാഃ .
ഗുണേഭ്യഃ ക്ഷോഭ്യമാണേഭ്യസ്ത്രയോ ജ്ഞേയാ ഹി സാദരേ .. 1,4.5 ..

ശാശ്വതാഃ പരമാ ഗുഹ്യാഃ സർവാത്മാനഃ ശരീരിണഃ .
സത്ത്വം വിഷ്ണൂ രജോ ബ്രഹ്മാ തമോ രുദ്രഃ പ്രജാപതിഃ .. 1,4.6 ..

രജഃപ്രകാശകോവിഷ്ണുർബ്രഹ്മസ്രഷ്ടൃത്വമാപ്നുയാത് .
ജായതേ ച യതശ്ചത്രാ ലോകസൃഷ്ടിർമഹോജസഃ .. 1,4.7 ..

തമഃപ്രകാശകോ വിഷ്ണുഃ കാലത്വേന വ്യവസ്ഥിതഃ .
സത്ത്വപ്രകാശകോ വിഷ്ണുഃ സ്ഥിതിത്വേന വ്യവസ്ഥിതഃ .. 1,4.8 ..

ഏത ഏവ ത്രയോ ലോകാ ഏത ഏവ ത്രയോ ഗുണാഃ .
ഏത ഏവ ത്രയോ വേദാ ഏത ഏവ ത്രജ്യോഗ്നയഃ .. 1,4.9 ..

പരസ്പരാന്വയാ ഹ്യേതേ പരസ്പരമനുവ്രതാഃ .
പരസ്പരേണ വർതന്തേ പ്രേരയന്തി പരസ്പരമ് .. 1,4.10 ..

അന്യോന്യം മിഥുനം ഹ്യേതേ അന്യോന്യമുപജീവിനഃ .
ക്ഷണം വിയോഗോ ന ഹ്യേഷാം ന ത്യജന്തി പരസ്പരമ് .. 1,4.11 ..

പ്രധാനഗുണവൈഷമ്യാത്സർഗകാലേ പ്രവർത്തതേ .
അദൃഷ്ടാധിഷ്ഠിതാത്പൂർവേ തസ്മാത്സദസദാത്മകാത് .. 1,4.12 ..

ബ്രഹ്മാ ബുദ്ധിത്വമിഥുനം യുഗപത്സംബഭൂവ ഹ .
തസ്മാത്തമോവ്യക്തമയം ക്ഷേത്രജ്ഞോ ബ്രഹ്മസംജ്ഞകഃ .. 1,4.13 ..

സംസിദ്ധകാര്യകരണോ ബ്രഹ്മഗ്രേ സമവർത്തത .
തേജസാപ്രതിമോ ധീമാനവ്യക്തഃ സംപ്രകാശകഃ .. 1,4.14 ..

സ വൈ ശരീരപ്രഥമോ ധാരണത്വവ്യവസ്ഥിതഃ .
ജ്ഞാനേനാപ്രതിമേനേഹ വൈരാഗ്യേണ ച സപ്തതിഃ .. 1,4.15 ..

അവ്യക്തത്വായ തേനാസ്യ മനസാ യദ്യദിച്ഛതി .
വശീകൃതത്വാത്ത്രൈഗുണ്യാത്സാപേക്ഷത്വാച്ച ഭാവതഃ .. 1,4.16 ..

ചതുർമുഖസ്തു ബ്രഹ്മത്വേ കാലത്വേ ചാന്തകൃദ്ഭവഃ .
സഹസ്രമൂർധാ പുരുഷസ്തിസ്രോऽവസ്ഥാഃസ്വയംഭുവഃ .. 1,4.17 ..

സർവം രജശ്ച ബ്രഹ്മത്വേ കാലത്വേ ചരജസ്തമഃ .
സാത്ത്വികഃ പുരുഷത്വേ ച ഗുണവൃതം സ്വയംഭുവഃ .. 1,4.18 ..

ബ്രഹ്മത്വേ സൃജതേ ലോകാൻ കാലത്വേ സംക്ഷയത്യപി .
പുരുഷത്വേ ഉദാസീനസ്തിസ്രോऽവസ്ഥാഃ സ്വയംഭുവഃ .. 1,4.19 ..

ബ്രഹ്മാ കമല പത്രാക്ഷഃ കാലോ ജാത്യഞ്ജനപ്രഭഃ .
പുരുഷഃ പുണ്ഡരീകാക്ഷോ രൂപേണ പരമാത്മനഃ .. 1,4.20 ..

ഏകധാ സ ദ്വിധാ ചൈവ ത്രിധാ ച ബഹുധാ പുനഃ .
യോഗീശ്വരഃ ശരീരാണി കരോതി വികരോതിച .. 1,4.21 ..

നാനാകൃതിക്രിയാരൂപമാശ്രയന്തിസ്വലീലയാ .
ത്രിധാ യദ്വർതതേ ലോകേ തസ്മാത്ത്രിഗുണ ഉച്യതേ .. 1,4.22 ..

ചതുർദ്ധാ പ്രവിഭക്തത്വാച്ചതുർവ്യൂഹഃ പ്രകീർത്തിതഃ .
യദാ ശേതേ തദാർധാതേ യദ്ഭുങ്ക്തേ വിഷയാൻപ്രഭുഃ .. 1,4.23 ..

യത്സ്വസ്ഥാഃ സതതം ഭാവസ്തസ്മാദാത്മാ നിരൂച്യതേ .
ഋഷിഃ സർവഗതശ്ചാത്ര ശരീരേ സോऽഭ്യയാത്പ്രഭുഃ .. 1,4.24 ..

സ്വാമീ സർവസ്യ യത്സർവംവിഷ്ണുഃ സർവപ്രവേശനാത് .
ഭഗവാനഗ്രസദ്ഭാവാന്നാഗോ നാഗസ്വസംശ്രയാത് .. 1,4.25 ..

പരമഃ സംപ്രഹൃഷ്ടത്വാദ്ദേവതാദോമിതി സ്മൃതിഃ .
സർവജ്ഞഃ സർവവിജ്ഞാനാത്സർവഃസർവംയതസ്തതഃ .. 1,4.26 ..

നരാണാം സ്വാപനം ബ്രഹ്മാ തസ്മാന്നാരായണഃ സ്മൃതഃ .
ത്രിധാ വിഭജ്യ ചാത്മാനം സകലഃ സംപ്രവർത്തതേ .. 1,4.27 ..

സൃജതേ ഗ്രസതേ ചൈവ പാല്യതേ ച ത്രിഭിഃ സ്വയമ് .
സോऽഗ്രേ ഹിരണ്യഗർഭഃ സൻ പ്രാദുർഭൂതഃ സ്വയം പ്രഭുഃ .. 1,4.28 ..

ആദ്യോ ഹി സ്വവശശ്ചൈവ അജാതത്വാദജഃ സ്മൃതഃ .
തസ്മാദ്ധിരണ്യഗർഭശ്ച പുരാണേഷു നിരുച്യതേ .. 1,4.29 ..

സ്വയംഭുവോ നിവൃത്തസ്യ കാലോ വർണാഗ്രതസ്തു യഃ .
ന ശക്യഃ പരിസംഖ്യാതും മനുവർഷശതൈരപി .. 1,4.30 ..

കല്പസംഖ്യാനിവൃത്തസ്തു പരാർധോ ബ്രഹ്മണഃ സ്മൃതഃ .
താവത്ഛേ്വ സോഽസ്യ കാലോഽന്യസ്തസ്യാന്തേ പ്രതിബുദ്ധ്യതേ .. 1,4.31 ..

കോടിവർഷസഹസ്രാണി ഗൃഹഭൂതാനി യാനി ച .
സമതീതാനി കല്പാനാം താവച്ഛേഷാത്പരേതു യേ .. 1,4.32 ..

യത്സ്വയം വർത്തതേ കല്പോ വാരാഹസ്തന്നിബോധത .
പ്രഥമം സാംപ്രതസ്തേഷാം കല്പോ വൈ വർത്തതേ ച യഃ .. 1,4.33 ..

പൂർണേ യുഗസഹസ്രേ തു പരിപാല്യം നരേശ്വരൈഃ .. 1,4.34 ..

ഇതി ശ്രീബ്രഹ്മാണ്ഡേ മഹാപുരാണേ വായുപ്രോക്തേ പൂർവഭാഗേ പ്രഥമേ പ്രക്രിയാപദേ ലോകകല്പനം നാമ ചതുർഥോഽധ്യായഃ

ഒ70 P R 1 1/3/24

"https://sa.wikisource.org/w/index.php?title=ബ്രഹ്മാണ്ഡപുരാണമ്/പൂർവഭാഗഃ/അധ്യായഃ_04&oldid=142068"
ഇത്യസ്മാദ് പ്രതിപ്രാപ്തമ്

4 ഏപ്രിൽ 2018 (തമേ) ദിനാങ്കേ 01:06 സമയേ അന്തിമപരിവർതനം ജാതമ്

പാഠഃ ക്രിയേടിവ കാ'മൻസ ഐട്രിബ്യൂശന/ശേയര-അലാഇക അഭിജ്ഞാപത്രസ്യ അന്തർഗതതയാ ഉപലബ്ധഃ അസ്തി; അന്യാഃ സംസ്ഥിത്യഃ അപി സന്തി . അധികം ജ്ഞാതുമ് അത്ര ഉപയോഗസ്യ സംസ്ഥിതിം പശ്യതു .